

На варце

Курс—на вывучэнне вайсковай справы

Рабочая класа ў цесным саюзе з працоўнымі сялянамі, пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі, на падставе шырока разгорнутага сацыялістычнага спаробніцтва і ўдарніцтва гіганцкімі крокамі ідзе да выканання і перавыканання палітыкі ў 4 гады.

Шырокі размах соц. будаўніцтва выклікае супраціўленне капіталістычных элементаў як унутры краіны, так і за межамі яе.

Праз школьніцтва і падрыхтоўку інтэлектуальнага ворага імкнецца сарваць сацыялістычнае будаўніцтва і ўстанавіць фашысцкую дыктатуру. Гэтыя імкненні ажыццяўляюць падкрэслена дзейнасцю контррэвалюцыйнай арганізацыі, „прампарты“, а ў нас, у Савецкай Беларусі, — контррэвалюцыйнай мац. дэмаўскай групай.

На чале усіх гэтых антысавецкіх камбінатных стаяць імперыялістычныя дзяржавы і ў першую чаргу Францыя. Францускія залатыя склепы забяспечваюць усім неабходным тым краінам, якія ў першую чаргу рыхтуюцца супраць СССР. Гэта адносіцца да нашай „дэмакратычнай“ суседкі — Польшчы, якая па словах Чэха-Славацкага камуністычнага дэпутата тав. Сьліўка „выступае ў форме рэвалюцыйна, накіраванага на працоўных. Усе капіталістычныя краіны, і асабліва фашысцкая Польшча, шалёна рыхтуюцца да вайны з Савецкім Саюзам. Гэта нават прымушае прызнацца старшыня латвійскай парламентарнай камісіі па замежных справах — сацыял-дэмакрат Целенс.

— Існуе небяспечная вайна, — гаворыць Целенс, — паміж Савецкім Саюзам і Польшчай у сілу няправільнай палітыкі Польшчы ў нацыянальным пытанні і ў сілу яе імкнення распаўсюдзіць свой уплыў на Балтыцкіх дзяржавах.

Фашысцкая дыктатура Польшчы „расчышчае“ сабе шлях да „пераможнага“ маршрута на Савецкі Саюз. Для гэтага робяцца „цуды“, для гэтага бушае ва ўсёй сваёй нагале фашысцкі тэрор, сотні людзей арыштоўваюцца, заганяюцца ў турмы, карцеры пад гукі оркестраў і бізуююць гоніць на „выбары“ цэлыя вёскі, арудуецца карныя экспедыцыі, прымаюцца іншыя бесчалавечныя захавы з тым, каб падрыхтаваць палкоўніцкіх супраць СССР, лавесці спакоей у тыле.

Ганебны сэнс усіх выступленняў, ад Пуанкаре-вайны да самага парываўскага белаэмігранцкага пісакі, для нас аўсім ісправы: банды міжнародных інтэрвентаў імкнуча зноў арганізаваць узброены напад на СССР.

Складшыся абставіны гавораць на тое, што сустрэча двух сьветаў (хто—каго?) стала сёння бліжэй, чым калі-б тое ні было.

Працоўныя капіталістычных краін узмацняюць сваю дбайнасць, яны на-чаку, яны гатовы стаць на абарону айчыны сусветнага пралета-

рыту—СССР. Гэта прымушае прызнаць нават радыкальная газета „Рэспубліка“. „Народныя масы Францыі, — піша газета, — ня згодзіцца, каб на іх надзелі ранцы і павялі завадуваць Маскву“.

Чырвоная армія — верны абарона пралетарскай дыктатуры — разам з усеай рабочай класай прымае актыўны ўдзел у пабудове сацыялізму, павышаючы метадамі сацыялістычнага ўдарніцтва сваю баявую вучобу. Камсамольцы і рабочая моладзь неабходна, асабліва зараз, яшчэ з большай энергіяй узмацняць сувязь з Чырвонай арміяй, павялічваюць свае вайсковыя веды. Трэба заўжды памятаць, што „грамадзянай скалою стаіць наша краіна, абаружаная актывам буржуазных дзяржаў“. Гэтыя буржуазныя дзяржавы тачаць зброю, лягаюць зубамі ў чаканні моманту нападу.

Працоўная моладзь павінна быць гатовай даць адпор тым, хто пасмее пасягнуць на нашу будаўніцтва. Камсамольцы ні на хвіліну не павінны забываць 22 параграф свайго статуту:

— „Камсамалец памятае, што ён павінен умець абараняць пралетарскую рэвалюцыю са зброяй у руках... таму кожны камсамалец павінен уважліва вывучаць ваенную справу“.

Камсамол з'яўляецца шэфам Чырвонай флёт, ЛКСМБ — шэф АБВШ. Гэта абавязвае кожнага камсамольца заўжды памятаць аб сваіх абавязках конкрэтна ажыццяўляць шэфства.

Камсамол Савецкай Беларусі — шэф АБВШ. Але гэта шэфства заклячаецца пакуль што ў выпадковых спатканнях. Матэрыялы, змешчаныя сёння ў нашай газеце расказваюць аб працы і жыцці нашага падшэфіка, і вяртаюцца адносінах да яго з боку камсамольскай арганізацыі. Трэба зынішчыць „дэкаданс“ кампанейскіх адносін да справы ваенізацыі. Мы абавязаны справе ваенізацыі аддаць усе 36 дэкад.

Узмацніць сувязь з Чырвонай арміяй

Сувязь камсамолу з Чырвонай арміяй — нятаньне сённяшняга дня. Як-жа камсамол фабрык і заводаў практычна ажыццяўляе сувязь з часткай Чырвонай арміі?

Трэба сказаць, што ў гэтым напрамку застанецца пажыццёва шмат лепшага. Возьмем, напрыклад, Аб'яднаную Вайсковую Школу, над якой шэфтуюць камсамольскія арганізацыі заводу „Энергія“ і чыгуначнікі. Гэтыя арганізацыі аўсім забыліся пра сувязь з АБВШ. Яны вельмі рэдка наведваюць і аўсім ня цікавіцца нашай работай і вучобай Камсамольскія арганізацыі заводу „Энергія“ і чыгуначнікі павінны больш шчыльна звязвацца з АБВШ, больш азімаецца з жыццём і бытам Чырвонай арміі і абменьвацца вопытам сваёй работы.

А. Шрубук.

Увага кузьні камандзіраў!

ЛКСМБ НЕ ВЫКАНАЎ УЗЯТЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА ПА ШЭФСТВУ НАД АБВШ

Перанясем

вопыт ударных брыгад у практыку вучобы АБВШ, вайсковую вывучку практыку ўдарных брыгад на вытворчасці

Ударна рыхтуем да зьездаў

Камсамольская арганізацыя АБВШ рыхтуе рапарт X зьезду камсамолу Беларусі, як свайму шэфу, аб становішчы работы арганізацыі і аб ходзе вучэбна-баявой падрыхтоўкі.

Ячэйка ЛКСМБ 2-й батарэі АБВШ каб выканаць паставленыя калектывам школы залаты, распачала сваю працу на аснове соц. спаробніцтва і ўдарніцтва.

На агульным камсамольскім сходзе ячэйка 2-й батарэі абвясціла сябе цалкам ударнай і падрыхтоўваецца да зьездаў ЛКСМБ і УсеЛКСМ. Плян падрыхтоўкі да зьездаў, які дадзён калектывам школы быў спатканы з вялікім жаданнем яго выканаць.

Галоўныя пункты працы ячэйкі наступныя:

а) Правярць ход і выкананне камсамольцамі сацыялістычнага.

б) Прозыдуму ячэйкі кожную дэкаду правярць, хто парушае дысцыпліну, выклікаць на прызывым і ганьбіць, здаючы матэрыял у друк.

Маюцца ўжо вынікі: стопроцанная выписка камсамольцамі „Чырвонай Змены“ і 35 проц. „Камсамольскай Правды“.

Сацыялістычна ахоплена 80,5 проц. камсамольцаў на розных відах вучэбна-баявой падрыхтоўкі.

Ячэйка выклікала на соц. спаробніцтва ачэйку 1-й батарэі.

Янка Даніловч.

Выканаем узятая абавязкі

Курсанты і нацсклад культуры АБВШ, у адказ на вылазкі правапарушальных і „левых“ контррэвалюцыйных элементаў, на школьніцтва „прампарты“ і на контррэвалюцыйную дзейнасць беларускіх нацдомаратаў, абвясцілі сябе ўдарнікамі імя трацяга году палітэды і ўзялі на сябе абавязкі ўзмацняць баявую магучасць Чырвонай арміі.

У галіне стралковай падрыхтоўкі дабіцца пападання ў цэль: з вістоўкі на 88,2 проц., з станковага кулямёта „Максіма“ — на 89,3 проц., з ручных кулямётаў — на 88,3 проц., набіўка кулямёта, устаноўка прыцэльнага, каліна і пэліка — 20 секунд (з наводкай), разборка і зборка кулямёта „Максіма“ — 1 хв. 30 секунд, разборка і зборка замка „Максіма“ — 50 секунд, запражка копія у тачанку і салі — 1 хвіліна, зтагоўка для стральбы з тачанкі па паземных цэлях — 40 секунд, пераход кулямёта з станка „Сокалава“ на зэнітную устаноўку — 1 хвіліна 10 сек., пабудова роўналежнай вагі з дакладнай адметкай — 1 хвіліна 20 секунд, падрыхтоўка даных для стральбы па камандзірскім пункце па адной пэлі — 4 хв.; складанне кутавага пляну на трох цэлях — 2 хвіліны; падрыхтоўка даных для стральбы па закрытых цэлях блз прытвораў пры дапаможным пункце — 2 хв. 30 секунд; падрыхтоўка даных для стральбы пераза галовы сваіх войск — 45 сек.; у інтэрвалы сваіх вылак — 40 сек.

Усю сваю працу праводзім пад лэзунгам: — ніводнай бруднай вістоўкі і кулямёта! Ніводнага перт матэрыяльнай часткі з усеай нашай тэхнікі!

Курсанты АБВШ: Шрубук Алесь, Вайтовіч Якуб, Ясючэня Мікола.

АБВШ змагаецца за паршынства

АБВШ я новаму навучальнаму году прышла з добрымі паказчыкамі ў справе стралкова-тактычнай падрыхтоўкі. Школа заняла па стралкова-тактычнай падрыхтоўцы 1-е месца сярод частак Беларускай Вайскавой Акругі, за што атрымала прыз Савету Народных Камісараў БССР. Сярод вайскава-навучальных устаноў школа па стралковай падрыхтоўцы заняла першае месца. Грэба адзначыць, што вайскавая арганізацыя АБВШ адтрымала вялізарную ролю ў справе дасягненняў школы ў баявой падрыхтоўцы. Вайскавая арганізацыя сваячасова сыгналізавала аб неахопах і прарывах у баявой падрыхтоўцы трапіла біла па слабых і вузкіх месцах.

Б новаму навучальнаму году вайскавая арганізацыя АБВШ паставіла перад сабой новыя задачы — выпягнуць школу на першае месца сярод вузаў і частак рабоча-сялянскай Чырвонай арміі, каб паматчы камандзіраў выканаць паставленыя РВС перад вайсковымі школамі новыя задачы, вайскавая арганізацыя АБВШ арганізавала вайскавую ўдарную скравную брыгаду а чырвонаармейцаў курсантаў і нацскладу з 25 асоб і вайскавыя пасты з 6 асоб па ротах і батарэях. Брыгада і пасты будуць садзейнічаць камскладу, забяспечыць матэрыялам ротныя ільічоўкі, школьную шматтыражную газету „Чырвоны Сьцяг“, акруговую „Чырвонаармейскую Праўду“ і мясцовыя мясцкія газеты. Лэзунг — „АБВШ на першае месца сярод вузаў і частак РСЧА“ — застанецца і на цэлы навучальны год. Можна спадзявацца, што пры дапамозе вайскавай арганізацыі, якая па-ударнаму ўзялася працаваць, паставленыя загады РВС задачы будуць выкананы.

Ясючэня, Вайтовіч.

Лепшы камандзір — ударнік

Адзначаючы дасягненні школы ў баявой падрыхтоўцы, мы ня можам не адзначыць нашых лепшых камандзіраў — ударнікаў. Дзякуючы іх энэргічнай працы, мы ўмацоўваем баявую падрыхтоўку школы.

Т. Хведаровіч — курсавы камандзір культуры — член КП(б)В аддзела свая веды і сілы на ўзмацненне баявой падрыхтоўкі. Яго разьдзел першым абвясціў сябе ўдарным імя 16 партызэву. Гэты ўдарны разьдзел дасягнуў значных поспехаў. Так, па стралковай справе даваў лепшыя паказчыкі баявой падрыхтоўцы, на ўсесаюнах выпрабаваннях — па стралкова-фізічнай падрыхтоўцы. Разьдзел заняў 3-е месца сярод вайскавых навучальных устаноў РСЧА.

Зараз тав. Хведаровіч таксама першым абвясціў сябе ў школьнай ўдарнікам імя 3-га году палітэды ўздушы на слабе цэлы шэраг адназначных задач.

Разьдзел т. Хведаровіча ідзе першым у баявой падрыхтоўцы.

Вайтовіч. Ясючэня.

Тав. Хведаровіч

Будні кузьні камандзіраў

Чырванью усход пакрываўся. Раніца насутрымна лезла ў вокны. Набліжаўся дзень напружанай працы новых поспехаў і перамог.

На вуліцы было ўжо сьветла. Сьветла было і ў пакоях АБВШ. Школа яшчэ спала. Ня сьпалі толькі дэжурныя для дзівальных па ротах і батарэях.

Раптам сыгнал парухнуў мёртвую ціш, рассыпаўся рэхам па школе.

— Падымайся! — пранеслася па ўсіх кутлох.

Ажыла белая камяніца — кузьня чырвоных камандзіраў. Гоман і сьмех. Роўным строем вышлі курсанты на двор, каб разгнаць рэштку санілісцы. Ногі рытмічна адбівалі: „раз, два, тры, — раз, два, тры“... Вось зацягнулі песьню:

Дайш, дайш сабарніцтва
Дайш вялікі плынь
Мы школа беларуская
Рабочы і сялян.

— Скобчыць нагулянку!

— Умывальнік набіты бітком.

Памыліся, ды за ранішняю гарбата. А там, хто куды. Некаторыя групы ідуць у габінеты, дзе набываюць тэарэтычныя веды, некаторыя — у поле, замацоўваюць тэорыю практыкай.

Вось № група вынырнула з двара.

У рекатарах на плячах разабрашы „Максімка“. Зацягнулі, песьню:

Нішто пуці пройденнаго
У нас не отберет
Школа беларуская
Ударна вперёд!

Перад намі бугрыстыя паметы. Кожны адрывае іх з боку баявой ўласцісцы.

— Прымусіць да занятка!

— Таварышы! Тэма сённяшняга занятка — стральба па замаскаваным ворагу. Мэта — навучыцца трапіць страліць па замаскаваных цэлях, таксама страліць з закрытых пазіцыяў — пачаў кіраўнік.

Булямёты на мясцох. Камандзір заняў ужо наглядальны пункт акуль кіруе агнём кулямёта.

— Вяр! Асноўныя правы. Асноўнаму 30—40 наводзіць у аддзельнае дрэва!

Вяр гатоў. На пункце кіроўна работа, камандзір вылічае...

— Правал 0—10, каліца 26!

— Правей 0—10, каліца 26!

гатава!

Так курсанты АБВШ замацоўваюць на практыцы адабытыя веды. Тэорыя падмацоўваецца практыкай. Непрыкметна лацаць дзіны.

Заняткі скончаны.

Роўнымі шэрагамі страліцца курсанты і з песьнямі ідуць у школу. А там, у белай чыстай сталёвай чакае іх гарачае сьнеданьне, сьнеданьні — ішоў за працу.

Так праходзіць дні баявой падрыхтоўкі, дні вучобы, дні поспехаў і перамог.

Мы гатовы выканаць баявыя задачы:

— Правей 0—10, каліца на ворагах рэвалюцыі агоні!

— Ёсьці! — будзе наш адка.

Алёша Яню

БЯЗЬЛІТАСНА ЗМАГАЦЦА З ШОВІНІЗМАМІ ЎСІХ КОЛЕРАЎ

Па-бальшавіцку разгортваць барацьбу з вялікадзяржаўным шовінізмам—галоўнай небяспекай на даным этапе, рашуча біць па контр-рэвалюцыйнай агентуры польскага фашызму—беларускіх нацыянал-дэмократах

Аўладаньне белмовай—важнейшая ўмова пасьпяховасьці будаўніцтва нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па зьместу культуры

3 усёй рашучасьцю змагацца з вялікадзяржаўным расійскім шовінізмам

У Менскім дзяржаўным політэхнікуме шэраг выкладчыкаў хварэе расійскім шовінізмам. Гэтая хвароба перадаецца і на паштовыя колы студэнцтва. Восемнаццаць студэнтаў, якіх выклікалі на 90-ю праводзіцца па-расійску. Калі ўзнікнуць тэхнікум спрабавала перавесці выкладаньне на бел. мову, дык расійскія шовіністы вступілі супроць.

Іжынар Маскоў так і запісвае: „Или я, или белорусский язык“. Іжынары Кірык, Айсберг, Кавокін, Лавану і Міхайлаў добра ўладаюць рускай мовай, свае лекцыі выкладаюць па-расійску. Гэтыя іжынары, прываражыны, нібы разумеюць пытаньні, якія задаюць студэнтамі па беларускай мове, прымушаюць пераводзіць іх па-расійску.

За імі сыдэла ідуць і паасобныя студэнты. Так, напр., член Беларускага студэнцкага саюза Буцько кажа: „У Політэхнікуме на белмоўе выкладаць, бо на гэтай мове няма тэхнічнай тэрміналогіі“. Студэнт архітэктурна-будаўнічага аддзяленьня та курсу—комсомолец Дарожкін, дзесьці вылучаны ў камісію па наваздах навуковых плянаў, выказаў ад камісіі ўстаўку пунят аб пераходзе белмоў і замеюе зь ім, на думцы Дарожкіна, беларускую мову можна вывучаць пазашкольных гуртках. Гэты-ж Дарожкін, калі курсы тэхнікуму складалі міжсобку саюмоу штодзённым ужываньні беларускай мовы як на занятках, так і ў школах, выказаўся супроць перавагі вышчыць гэты пункт, ён лічыць, што тэзіні ня будуць ніякай сувязі з сьлянянствам (?).

Калі на комсомольскім сходзе ўра-Дарожкіну заўвагу, каб ён гаварыў па-беларуску, дык гэтую заўвагу ён кваліфікаваў „дэрскай рэчю“. Комсомолец Левітан, падмаўляючы расійскага шовініста Дарожкіна, запісвае: „Беларускую мову хай вывучае Белпэдтэхнікум“. Студэнт І-га курсу фабрычна-заводскага ўхілу—Краўчанка—так выстуіў супроць таго, каб перавесці па-беларуску: „Няхай мову вывучае БНТ, а нам, як членам тэхнікума і іжынарам, яна неабходна“.

Іа лепш справа з вывучаньнем беларускай мовы і на колгасным аддзяленьні. Студэнты гэтага аддзяленьня адмаўляюцца гаварыць па-беларуску і ўсе конспекты і мэтэдычныя разьлікі робяць па-расійску. Асабліва русіфікаваўся І-ІІІІ-ты курсы.

Вялікадзяржаўны шовінізм спрыяў актывізацыі іншых шовінізмаў, асабліва анты-сэмітызму.

У сярэдзіне мінулага месяцу за антысэмітызм была выключана студэнтка Гудовіч, якая не магла пераварваць сваім нутром аўраіскай напы. У час перапынкаў, калі студэнтка-аўраіска размаўляла на сваёй роднай мове, яна казалася: „жыды па-своёму гіргечуць“.

У гэтым-жа месяцы на комсомольскім сходзе санітарна-тэхнічнага ўхілу разьбіралася справа студэнтаў аб новыкараньні вучэбных заданьняў. Студэнт Баркоўскаму далі вымову за тое, што ён сабатаваў запяты не аздаваў запякаў. Студэнт-аўраіска, які таксама прапусьціў некалькі лекцыяў і ня выкаваў заданьне зрабілі толькі заўвагу, бо ў яго былі больш уважлівыя прычыны. Баркоўскі тады запісвае: „Калі-б я быў аўраіска, мне-б таксама далі толькі заўвагу“.

Трэба адзначыць, што партыйныя колектыў тэхнікуму, які лічылае каля 100 сяброў, не дае рашучага адпору ўсім гэтым вылазкам клясавых ворага на фронце нацыянальна-культурнага будаўніцтва. Партыйна-комсомольскія арганізацыі не завастрыла ўвагу студэнцтва на барацьбу з вялікадзяржаўным шовінізмам, як галоўнай небяспэкай, каб барацьбу з контр-рэвалюцыйным нацыянал-дэмакратызмам і шовінізмам розных колераў. Партыйна-комсомольскія колектывы не патрабавалі з усёй рашучасьцю ад партыйна-комсомольцаў, выкладчыкаў і студэнтаў перайсьці на беларускую мову, яны ня выварылі сталі паасобных фактаў вылазкі вялікарасійскіх шовіністаў і антысэмітаў з тым, каб на канкрэтных прыкладах вырваць сацыяльна-варожыя корні, аргутаваць шырокія колы студэнцтва на барацьбу з імі. Парт. і комс. колектывы не разгарнулі інтэрнацыянальна-выхаваўчай працы сярод студэнцтва.

Партыйна-комсомольская ачэйка, і профком павінны зараз-жа па-бальшавіцку ўзяцца за справу ажыццяўленьня нацыянальнай палітыкі партыі, павінны прыняць рашучыя захады пасільць тэмпы беларусізацыі, павесці рашучую барацьбу з расійскім шовінізмам, не паслабляючы барацьбы з контр-рэвалюцыйным нацыянал-дэмакратызмам і шовінізмам розных колераў, мобілізаваць увагу шырокіх колаў студэнцтва на будаўніцтва культуры, нацыянальнай па форме і пролетарскай па зьместу.

Язэп Язэка.

Няма працы з надменшасьцямі

У м-ку Узда шмат моладзі розна-нацыянальнасьці: ёсьць аўраі, татарская моладзь. Апошнія, татарская моладзь, апаш-вакнута, ніхто з ёй ніякай не выдзе. Татарская моладзь час праводзіць за гульнёю ў карты, за пляшкай гарэлкі, на танцаваньні і г. д.

За гэтай моладзьцю наглядаюць аддзяленьні антысэмітызму, аб чым пісана ў газэце, але ачэйка комсомольцаў з Райкомам КСМ ніяк не рэагавала.

Іа гэты ў пачатку 1930 году РБ КСМ вынес вялікую настанову працы з татарскай моладзьцю,

але гэта настанова засталася на паперы. Райкама яе ня выканаў.

За ўвесь час існаваньня комсомольскай ачэйкі ў Узде, у комсомол прышлі толькі двух моладзых татар.

Былы сэкратар Райкамоу на адным з сходаў, куды нейкі запіскабеты-татаркі, голасна заўважыў: „Назвавы госьдзь—горш за татара“.

У такім складаным нацыянальным перапылце, як у мястэчку Узда, патрабна ўпартая работа з нацыянальшасьцю, чаго мы, нажал, ня маем.

Комсомол павінен звярнуць на гэта належную увагу. А. Ельшэвіч.

Адкрыты ліст Я. Купалы

Паважаны тав. рэдактар, прашу зьмясьціць у вашай газэце наступнае: Адбываюцца нячужбыя, гандысьнейшыя ў гісторыі чалавечтва падзеі. У СССР, адзінай на ўсім сьвеце краіне пролетарскай дыктатуры, рабочая кляса ў цесным саюзе з бядняцка-серадняцкімі масамі сяляства, пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі, рэальна ажыццяўленьне заветных ідэяў найгеніяльнейшага настаўніка і правадзіў працоўнага народу—Маркса і Леніна, пераможна, з няпільным творчым энтузіязмам і запам буд е сацыялістычнае грамадства. Але шлях гэтага будаўніцтва ня лёгкі.

Капіталістычны сьвет усё з большай і большай трывогай, азьвэрэньнем і нянавісьцю сочыць за гэтай сацыялістычнай будоўляй, добра ведае і адчувае, што справядлівай гісторыі ўжо палічаны апошнія гады яго існаваньня. І ня толькі сочыць. Імпэрыялістычныя заграбніцы буржуазіі адзіным фронтам з рэшткамі капіталістычных элемэнтаў у СССР напружвае ўсе свае сілы для таго, каб перашкодзіць гэтай творчай рабоце працоўных мас, каб зьнішчыць сацыялістычную дзяржаву—апру сусьветнага рэвалюцыйна-а пролетарыату ў барацьбе за вызваленьне з пад яра рабства і экспэатацыі. Буржуазія як замежная, так і ўнутраная, не перабірае ніякімі мэталі і сродкамі барацьбы супроць СССР. Шкода, дыверсія, шпіёўства, ітэрвенцыя, у гэты пусканыя ў ход, каб толькі зруйнаваць такую бастыю сацыялізму, як індустрыялізаваная і колектывізацыя, абы толькі ўзварціць пачытавыя пляны, які ажыццяўляюцца нячужбым уздымам і захапленьнем р боцай клясы і бядняцка-серадняцкіх сяляства пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі. Адгэтуль нявызначна абстрактнае клясавая барацьба, адгэтуль шалёнае супрацьленьне капіталістычных элемэнтаў усім пачынаньням і мерапрыемствам савецкай улады.

Арэніў такой абстрактнай клясавай барацьбы зьвужаецца, зразумела, і БССР. Але ва ўмовах нашай рэспублікі ролю зьбіральніка і арганізатара контр-рэвалюцыйных сіл, ролю застрэжышчыка сусьветнага капіталізму ўзяў на сябе беларускі нацыянал-дэмакратызм, выступаючы пад сьцягам ліквідацыі ўсіх заважваньняў Кастрычнікаў рэвалюцыі, пад сьцягам рэстаўрацыі буржуазнага ладу, звароту капіталістычнай фабрыкі і заводу, памешчыкам—зямлі, пад сьцягам паднявольна рабочых і сялянскіх працоўных мас.

Для зьдзяйсненьня гэтае мэты група контр-рэвалюцыйных нацыянал-дэмакратычных інтэлігэнтаў у хаўрусе і пад кіраўніцтвам заходна-беларускага нацыянал-фашызму, гэтай агентуры польскага імпэрыялізму, на працягу году год вяла шкодлівую контр-рэвалюцыйную работу амаль на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва, на кожным з лоўных удараў, аляна, на лініі культуры і зямельнай эканомікі. Праікаючы і стараючыся паступова прыбіраць у свае рукі найдаказнейшыя участкі савецкага дзяржаўнага апарату (Наркомасьветы, Наркомзем, БДВ і г. д., контр-рэвалюцыйныя нацыянал-дэмакраты спадшчыка, але нудзіліна, пад чалаі сацыялістычных элемэнтаў савецкай дзяржавы, падмаўляючы іх нацыянальна-буржуазнымі. Асабліваю увагу аддавалі яны разьвэржваньню таго аднаства, тэй інтэрнацыянальнай базы, на грунце якое працоўныя масы ўсіх нацыянальнасьцяў СССР зьлітымі калёнамі ідуць па шляху да сацыялізму. Лезунку аб'яднаньня рабочых і сялян—бяднякоў і сярэднякоў—роўных нацыянальнасьцяў Савецкага Саюзу пад леньскім сьцягам, контр-рэвалюцыйныя беларускія нацыянал-дэмакраты супроцьставілі лезунку самабытнасьці беларускай нацыі, сепаратысцкага разьдзяленьня, нацыянальнага антаганізму, каб гэтым самым абцяжачыць сваёй нацыянальнай буржуазіі перамогу, панаваньне ўгнацьне беларускіх працоўных мас. У гэтай контр-рэвалюцыйнай рабоце беларускія нацыянал-дэмакраты апыраліся, з аднаго боку, на кулацтва, якое ліквідавацца ва ўмовах колектывізацыі, як кляса, а з другога боку—на зарубежныя сілы і гэтым пракладаў шлях да ітэрвенцыі, бо яны добры ведалі, што ня ўласнымі сіламі, а толькі пры збройным падтрыманьні замежнай ітэрвенцыі змогуць зьнішчыць непаўсюдную ў дыктатуру пролетарыату, каб падмаўляць яе дыктатурай капіталу.

Якую ролю і асабіста і мая літаратурна творчасьць адыгралі ў гэтай контррэвалюцыйнай дзейнасьці беларускія нацыянал-дэмакраты?

На літаратурную ніву ўступіў у 1905 г., надрукаваўшы свой першы верш „Мужык“. Мэта, якую ставіў я перад сваёй поэтэскай творчасьцю, гэта было паказаньне ў мастацкай форме ўсю беднату, цемноту, нядолю і паднявольнае багратства і бядняцтва беларускае вёскі, якая горка пакутвала пад сацыяльным і нацыянальным гнётам крывавага царызму. Але пачаўшы з 1908 г., у часы самае чорнае „рэакцыі“, працаваў у „Нашай Ніве“, я падпаў пад уплыў нашаніўскага дробна-буржуазнага і кулацкага нацыяналістычнага ладажэнізму, захпіўся гэтымі адзінкамі ідэямі нацыянал-дэмакратычнай дзяржавы і пачаў іх адбіваць у сваёй далейшай творчасьці, аляваючы, як нешта цалае, па-заклясавое, беларускі „народ“, ізаляуючы ў некаторых сваіх творах гістарычныя мінулае, значыцца, фэадальна-пашчыннае Беларусі, зацімняючы гэтым самым клясавую сутнасьць сацыяльнае і нацыянальнае барацьбы за вызваленьне, якая і ў гэты перыод хоць прыдушана, але хвалявалася, узбуралася ў імкненьнях і парывах працоўных мас (незаконная рэвалюцыйная літаратура, забастоўкі і гэтак далей).

Гэтае захапленьне дробна-буржуазнымі нацыянал-дэмакратычнымі ідэаламі прычыніла ся таму, што я і ў першыя гады Кастрычніскае рэвалюцыі ня змог ад іх пазбавіцца ды ўразумець і ўсьвядоміць усю вліч і гістарычную німічасьць пролетарскае рэвалюцыі, якая адна несла сапраўднае сацыяльнае і нацыянальнае вызваленьне працоўным былой царскай Расіі, у тым ліку і Беларусі. Дзякуючы гэтаму сваёму асьляпленьню, зьніліліся мае такія творы з яра нацыянал-дэмакратычнымі настроямі, як, напрыклад, „Паўстэнь“, „Пэрал будучынай“, „Пёса“, „Тутэйшыя“ і інш.

Камуністычная партыя і савецкая ўлада даравалі мне гэтыя грубыя нацыянал-дэмакратычныя памылкі ў майей творчасьці, і за мае ранейшыя заслугі перад беларускім працоўным народам ядалі мне высокую годнасьць народнага поэты. І ў апошні гады я ўсімі сіламі намагаўся далучыцца сваёй творчасьцю да вялікага сацыялістычнага будаўніцтва, якое так магутна разгортваецца ў нашай краіне, прыкладам, творы: пераказ „Інтэрнацыяналу“, „На сьмерць С. Булата“, „Безназоўнае“, „Арлянтам“, „Дзьве сьсясты“ (аб работніцы і сялянцы), „Шляхам галоў“, „З угодкавых настрояў“ (на дзесяцігодзьдзе Кастрычнікаў рэвалюцыі), „На магілках вайкаў“ (да дзесяцігодзьдзя БССР), „Дыктатура працы“, „Працай дружнай колектывнай“ (аб выстаўцы) і інш. Але ўсё-ж такі ў гэтым напрамку я зрабіў вельмі мала, не звязваючы на т я магчымасьці, якія мне давала партыя і савецкая ўлада.

Прысяжаны нацыянал-дэмакратычнай зараві, прышчэпленай мне нашаніўскім перыодам майей літаратурнай працы, калі я стаў быў адным з ідэолягаў буржуазна-дэмакратычнага „дзяржаўства“ і „незалежнасьці“, я і пасля Кастрычніскае рэвалюцыі не адмажваўся, як гэта належала, ад акружаючага мяне нацыянал-дэмакратычнага а-ярольшча, а быў уцягнуты ім і прыняў самы блізкі ўдзел у контр-рэвалюцыйнай рабоце віднейшых беларускіх нацыянал-дэмакратаў, якіх на грунце констытуцыі Савецкае Беларусі, скарываўшыся давер'ем, якое аказана было ім з боку савецкай улады, прыкрываючыся хлусь іва заслонай фальшывых крывадушных дэкларацыяў і запэўненьнем, праводзілі свае шкодлівыя нацыянал-дэмакратычныя ідэі на культурным фронце.

Прауючы ў навукова-тэрмінолёгічнай камісіі, у ІлбелкульцэБАН, гэтых кіруючых штабах беларускага нацыянал-дэмакратызму, бачачы сваімі вачыма іхня існуючыя чынныя і інтэрэсамі беларускіх працоўных мас і запатрабаваньнямі партыі савецкае ўлады ў а-ноўкі і мерапрыемствам у культурным будаўніцтве, я ня толькі ні разу не

асудзіў іх, але, наадварот, моральна падтрымліваў і дапамагаў іх рэалізацыі.

Але гэты этап пройдзен. Цяпер я бачу ўсю шкоднасьць і гібельнасьць таго шляху, па якім памыкаліся беларускія нацыянал-дэмакраты павярнуць ход гісторыі. Піганікмі крокамі ідзе культурнае і эканамічнае будаўніцтва Беларусі. Краіна, быўшая ўвасабленьнем рабства, убоства і беспрасьветнай цемры, ператварэцца ў краіну вольнае працы. На месцы некалі гнілых дрыгавых балот вырастаюць фабрыкі, заводы, электрастанцыі. На месцы ўбогіх сялянскіх палосак красуюцца колгасныя нівы, навейшыя дасягненьні аграноміі, тэхнікі і пладотворчай калектывнай працы. На месцы народнай цемры вырастаюць сьвяшчэнныя ўсё новае і новае культуры, навуковы і навукавы ўстаўны.

Будучы сацыялізм.

Балюча і цяжка ўсьвядомляць мне сёньня, што я, адарваўшыся ад здаровага творчага асяродзьдча рэвалюцыйных пролетарскіх працоўных мас і ўвесь час ўтанючы ў пратухлым балючае акружаючых мяне контр-рэвалюцыйных нацыянал-дэмакратычных „дзячоў“ з авантурыстычным поіт-чым мінулым—я так сьмела, так упарта на працягу гадоў год ідэалёгічнымі памылкамі ў сваёй творчасьці, популярнасьцю і аўтарытэтам, як народны поэт, не лапамагаў з усёй адданасьцю і захаваньнем ажыццяўленьню заветных лятуньняў чалавечтва, ажыццяўленьню сацыялізму.

Балюча і цяжка. Але гэты чад, як сон кашмарны, мінуў. Сёньня, пранікнуты яснай сьвядомасьцю, я рашуча і раз назаўсёды, як у сваёй літаратурнай творчасьці, так у сваіх імкненьнях і грамадзкай дзейнасьці, парываю з беларускім нацыянал-дэмакратызмам і ўсё яго пралужэньня.

У нашу векапомую эпоху гэраічнага змаганьня пролетарыату за вызваленьне працоўных з-пад няволі капіталізму і пролетарыат усё старое нёжыцца і на руінах гэтага старога будзе новае сацыялістычнае існаваньне,—прастунна ўваскрашаць мінулае, прасякутае нявольніцка-буржуазнымі капіталістычнымі традыцыямі, праступна ўтвараць нацыянальную адмажва-насьць, асёўваючыся на самабытнасьці, гэта значыць на па-заклясавасьці якой-бы ня было нацыі ці народу.

Парываючы сам катэгорычна і беспаваротна ід-йна і арганізацыйна з беларускім нацыянал-дэмакратызмам, як з нейкай хваравітай зданьню, якая пачыла мяне на працягу доўгіх год майго сьвядомата- жыцьця, я шчыра жадаю, каб гэты мой горкі вопыт паслужыў навукай для тэй часткі беларускай інтэлігэнцыі, якая яшчэ ня аўсім вызвалілася ад нацыянал-дэмакратычнага шалупіння, якая канчаткова ня прышла да перакананьня, што толькі прауючы пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі, гэтага авангарду рабочае клясы, толькі аддаючы свае сілы на сацыялістычнае будаўніцтва, яна ня будзе адмецена жыцьцём, як ачідная памятка рабскага мінулага.

Усе сілы—сацыялістычнаму будаўніцтву і зьліпляючай новымі агва-льнянымі красамі індустрыяльна-колгаснай глебе Савецкай Сацыялістычнай Беларусі!

Няхай жыве культура, амест і форма якое выписаны на леньскім сьцягу найвялікшым сучасным правадзіром пролетарыату т. Сталіным,—культура—пролетарская па спайму зьместу, нацыянальна па форме!

Няхай жыве Камуністычны Інтэрнацыянал, гэты адзіны загартаваны правадыр, які вядзе чалавечтва да новага сьветлага радаснага жыцьця.

Няхай жыве Беларускае Сацыялістычнае Савецкае Рэспубліка, адзіна краёвагавых каменняў Савецкага Саюзу!

Няхай жыве СССР, братняя дапамога якая забяспечвае нявіданьня і нячуваныя тэмпы разьвіцьця Савецкай Сацыялістычнай Беларусі.

Янка Купала.

Менск, 10-ХІІ—1930 г.

ОРГАНІЗАВАНА ІСЬЦІ ДА ФІНІШУ

Наркомзем і Белколгасцэнтр уключыліся ў правядзеньне фінішу сьвінаводчай эстафэты комсамолу
Шырока разгарнуўшы праверку сваёй работы, згуртуем працоўныя масы вёскі—выканаем дырэктывы XVI-га партыйнага зьезду

Выканаць дырэктывы партыі

XVI партызезд вызначыў месца, якое павінна заняць сьвінагодулі ў вырашэньні мясной праблемы. Ва ўмовах Беларусі, як адным з сьвінаводчых раёнаў Саюзу, стварэньне высока-таварных спецыялізаваных сьвінаводчых савгасаў і колгасаў зьяўляецца адной з асноўных задач усяй пролетарскай грамадзасці.

У гэтым годзе мы прыступілі да практычнага выкананьня дырэктыў партыі і ўраду ў галіне будаўніцтва буйных, сьвінаводчых колгасаў і савгасаў. Ужо варла пасобныя раёны, савгасы і колгасы паказалі прыклады сапраўдных базавіцтэй тэмпаў работы па фарсаваньні разьортваньню прамысловай сьвінагодулі.

Адначасна кіраўнікі шэрагу раёнаў, савгасаў і колгасаў яшчэ і да гэтага часу пэдаэцыяваюць гаспадарча-палітычнага значэньня арганізацыі спецыялізаваных сьвінаводчых колгасаў і савгасаў. Вынікам гэтае недаацэнкі зьяўляецца: зусім недастатковае мобілізацыя мас рабочых савгасаў, колгаснікаў, комсамольскіх і профсаюнаў арганізацыяў вакол пытаньня сьвінагодулі, у сувязі з чым будаўніцтва сьвінагодулі, уключэньне і ўкараненьне воаветнізму ў сьвінаводчых савгасах і колгасах праходзіць вядучымі-маршавымі тэмпамі.

Урадам БССР праводзіцца месячнік сьвінагодулі, ЦК ЛКСМБ арганізаваў сьвінаводчай эстафэты. Асноўныя задачы гэтых мерапрыемстваў—мобілізацыя мас на ліквідацыю ўсіх прычынаў на сьвінаводчым фронце. У раёнах, адначасна, выкарыстані поўнасьцю гэтае кампаніі, каб стварыць адпаведны пералом у працы і выкананьні павінна быць выкарыстані ўсімі цэнтральнымі, раённымі і мясцовымі арганізацыямі для рашучай мобілізацыі рабочых савгасаў, колгаснікаў, комсамольцаў,

савгаснай і колгаснай моладзі на поўнае выкананьне заданьняў па арганізацыі сьвінаводчых савгасаў і колгасаў. Фініш сьвінаводчай эстафэты, які праводзіцца зараз комсамолам, павінен паказаць канкрэтную працу ўсіх райаганізацыяў па выкананьні гэтых важнейшых дырэктыў партыі.

Пастанова ЦК ЛКСМБ, колегіі НКЗ і колгасцэнтру, паданьня сёньня ў газэце, абавязваюць комсамольскія арганізацыі, райва і колгасна-коопэрацыйную сыстэму па-балам падвесці вынікі месячніку і фініш эстафэты. Асабліва адказная аддача ўскладзецца на комсамольскія арганізацыі, якія павінны быць штурхачамі ўсёе грамадзасці ў правядзеньні гэтых мерапрыемстваў. Неабходна варэ-жа мобілізаваць усіх комсамольцаў, рабочую, батрацкую і колгасную моладзь на практычны ўдзел і праверку працы ўсіх арганізацыяў у будаўніцтве спецыялізаваных сьвінаводчых колгасаў і савгасаў. Неабходна забяспечыць правядзеньне ў тэрмін раённых сьвінаводчых канфэрэнцыяў і шырокае абгаварэньне вынікаў работы на сходах рабочых савгасаў, колгаснікаў, комсамольцаў, высвятляючы пры гэтым усё недахопы ў працы, а таксама і вызначаючы канкрэтныя мерапрыемствы па зьнішчэньні гэтых недахопаў.

Пасляховае правядзеньне ўсіх гэтых задач магчыма толькі пры рашучай барацьбе з кулацтвам і яго агеатурай—правымі опартуністамі, якія імкнуча сарваць будаўніцтва сацыялістычных фабрык мяса.

Комсамольская арганізацыя к Х зьезду павінна прысьці і канкрэтнымі вынікамі ўдзелу ЛКСМБ у ажыццяўленьні адной з адказнейшых задач партыі па разьвіццю сьвінагодулі.

Руднікі—Жыркоў.

Распачалі падрыхтоўку да сьвінаводчай эстафэты

ВОРША 13. (Ад нашага спэцкора). Аршанская комсамолія распачала практычную работу па правядзеньні сьвінаводчай эстафэты ў раёне. 14 сьнежня намечана правесці нараду сэкратароў савгасных, колгасных і вёсковых ячэек ЛКСМБ разам з прадстаўнікамі ўсіх адзінадушных арганізацыяў.

Атрады лёгкай кавалерыі Падтэхнікуму, Дарбудаўчу, ачэйкі буаўнікоў калектыву і профтэхшколы з 10 сьнежня распачала масавую самаправэрку работы сьвінаводчых колгасаў, савгасаў і першапачатковых таварыстваў.

Пасля самаправэркі ў сьвінаводчых савгасах і колгасах будуць праведзены адкрытыя сходы ячэек ЛКСМБ з рабочымі, колгаснікамі і аднаасобнымі бядняцка-серадняцкімі гаспадаркамі.

РБ ЛКСМБ абавязуў Пугаўскую, Кашанскую, Браздзечскую і Міцькаўскую ачэйкі ЛКСМБ прыняць актыўны ўдзел у будаўніцтве сьвінагодулі ў колгасах „Юны Творца“, „10-годзьдзе Кастрычнікавай рэвалюцыі“, „1 жніўня“, „Вызваленьне жанчын“ і „Прамень“.

Фініш эстафэты ў раёне адбудзецца 29 сьнежня. У гэты-жа дзень будзе праведзена раённая канфэрэнцыя савгаснікаў і колгаснікаў, прысьвечаная разьвіццю сьвінагодулі. На канфэрэнцыі будуць заслуханы рапарты комсамольскіх ячэек савгасаў Вуське і Вабыніч, колгасаў „Кашанская Комуна“ і „Ленінскі Шлях“ аб ўдзеле ячэек у разьвіццю сьвінагодулі. На канфэрэнцыі адбудзецца праміраваньне лепшых ячэек савгасаў і колгасаў і прыём эстафэты з аказваючых раёнаў.

Для правядзеньня падрыхтоўчай работы да фінішу эстафэты, у савгасы і колгасы камандыравана 6 чалавек на 7 дзён.

Х. Б.

Пастанова

колегіі Народнага Камісарыяту Земляробства БССР ад 10 сьнежня 1930 года аб ўдзеле РАЙЗА, колгасна-коопэрацыйнай сыстэмы і белканторы „Сьвінавод“ у фінішы сьвінагодучай эстафэты комсамолу.

Колегія НКЗ БССР пастанаўляе:

1. Лічыць неабходным падтрыманьне ініцыятывы „ЦК ЛКСМБ у правядзеньні фінішу сьвінагодучай эстафэты“.

2. Абавязуе белкантору „Сьвінавод“, РАЙЗА і колгасна-коопэрацыйную сыстэму ўключыцца ў правядзеньне фінішу сьвінагодучай эстафэты.

3. Прапанавуе Райва, колгасна-коопэрацыйнай сыстэме і белкантору „Сьвінавод“:

а) правядзеньне фінішу сьвінагодучай эстафэты ўключаць з намі дзеньнем вынікаў месячніку сьвінагодулі і правэркі выкананьня аэветнізму сьвінаводчымі гаспадаркамі;

б) разам з комсамольскімі арганізацыямі дабіцца мобілізацыі рабочых савгасаў, колгаснікаў і ўсёе савецкай грамадзасці на поўнае выкананьне павінна быць заданьняў, галіне прамысловае сьвінагодулі на працягу ўдарнага кварталу.

Нарком земляробства Рачыні

Пастанова

праўленьні Белколгасцэнтру аб уключэньні колгасных сыстэм у правядзеньні фінішу сьвінаводчай эстафэты комсамолу.

Адначасна вылікую ролі сьвінаводчай эстафэты, якая праводзілася ЦК ЛКСМБ, у справе разьвіцця сьвінагодулі ў колгасах і асабліва ў справе паслэньня працы па арганізацыі буйных прамысловых сьвінагодуцых колгасаў, праўленьне Белколгасцэнтру пастанаўляе:

1. Прапанавуе ўсім Райколгассяюзам, Райколгассяюзам і праўленьнім колгасаў безадкладна ўключыцца ў правядзеньне фінішу сьвінагодуцх эстафэты комсамолу і прыняць самы актыўны ўдзел у гэтай справе.

2. Усім Райколгассяюзам, Райколгассяюзам і праўленьнім колгасаў зьвязьцца з адпаведнымі комсамольскімі арганізацыямі і аказаць ім канкрэтную дапамогу ў арганізацыі і правядзеньні фінішу сьвінаводчай эстафэты.

3. Уск работу па правядзеньні фінішу сьвінаводчай эстафэты паводуць пад кутом погляду правэркі і самаправэркі работы па выкананьні дырэктыў партыі і ўраду

на разьвіццю сьвінагодулі ў колгасах.

4. На падставе правэркі і самаправэркі распрацаваць канкрэтыя меры прысьвечаныя на ліквідацыю маючыхся прарываў і сьвачасовае выкананьне павінна быць заданьняў.

Асабліва ўвагу звярнуць на выкананьне павінна быць заданьняў арганізацыяў, будаўніцтва, уключэньне таварнае сьвінагодуцх колгасаў і забяспечаньні іх сьвінога адпаведнымі кармамі.

5. На выкананьне заданьняў разьвіццю сьвінагодулі ў колгасах мобілізаваць раёныя арганізацыі і ўстанавы і шырока і саміх колгаснікаў.

6. Шырока разгарнуць сацыялістычна і ўдарніцтва паміж раённымі і колгасамі па ліквідацыі прарываў і хутчэйшаму выкананьню павінна быць заданьняў;

7. Сэкратарыяту даць указаві ўсім працаўніком Белколгасцэнтру, якія знаходзяцца ў раёнах, каб дапамаглі раённым, колгасным комсамольскім арганізацыям у правядзеньні фінішу сьвінаводчай эстафэты.

Праўленьне Белколгасцэнтру

Паведамленьні

ЦБ ДКО. 15 сьнежня г. г., гадзіне ўвечары, у памяшканьні ЦК ЛКСМБ (3 паверх) адбудзецца пасяджэньне прэзыдыя ЦБ ДКО пры ЦК ЛКСМБ разам з прадстаўнікамі, камуністамі і комсамольскімі, важнымі фарфостаў, пав. пав. атрадаў і сэкратарамі праміраваных яч. КСМ. Абвешта дні: аб павышчэ школь гор. Менску. Клад фарфостаў школ: 2, 18 і гуначнікаў імя Чырнікова.

Яўка шаміненых абавязкова.

ЦБ ДКО пры ЦК ЛКСМБ

Сёньня, а 7 гадзіне ўвечары, памяшканьні рэдакцыі „Беларусь Вёска“ адбудзецца паседжаньне ро калектыву ЛКСМБ рэдакцыі вят. Яўка членаў бюро і арганітараў груп абавязкова. На таксама павінны зьявіцца таварышы Сяргіеніч і Адашчыч.

АДКАЗНЫ РЭДАКТАР
РЭДКОЛЕГІЯ

Згублены

— Цітаўскі білет за № 14, імя Туніка Л. Ш., выд. Мінскі Цітам.

— Комсам. біл. за № 8618, імя Лубіляка Ш. У., выд. АБ КСМ.

Вечар братэрскага спатканьня

Гав. Мятла і тав. Грэцкі расказваюць аб становішчы прыгнечаных польскім фашызмам працоўных мас Заходняй Беларусі і Украіны

(на сходзе працоўных—сяброў МОПР у г. Менску)

У клубе Камуністычнай Асьветы вэктрычнае сьвятло залівае залі! Шматлікіх лэаўнік кіліччэ амаганца за выкананьне праміфіліяну, узмаіняць абароназдольнасьць нашае краіны.

Сход абірае ў прэзыдыю т. т. Мятла, Рак-Міхалоўскага, Грэцкага, Бурсьвіча, прадстаўнікоў ЦК МОПР у Беларусі, прадстаўнікоў ад Фрунзэўскага і Кастрычніцкага райкомаў партыі, ад ЦК комсамолу Беларусі. У гаваровы прэзыдыю абраны тав. Валашчын, які зараз знаходзіцца за турэмнымі кратамі ў Польшчы і іншыя таварышы, якія сёньня яшчэ сядзяць у турмах Заходняй Беларусі.

Пасля ўступнае прамовы старшыні прэзыдыю, які ў агучных рысах ахарактарызаваў міжнароднае становішча, атрымаў слова былы правальнік стотысячнай рэвалюцыйнай грамады Зах. Беларусі—тав. Мятла. Сьпярша тав. Мятла вітае агучны Менскі МОПР-аўскі сход ад імя працоўных Зах. Беларусі, Заходняй Украіны і Польшчы.

Спыніўшыся на гісторыі Зах. Беларусі і Зах. Украіны, тав. Мятла адказаў, што пасля Кастрычніцкае рэвалюцыі пад польска-фашыстоўскае яро павала частка Беларусі з 3-мі мільёнамі чалавек і частка Украіны з 7-мі мільёнамі чалавек, якія кажуць ўжо аб іных вадмешасяцях.

Спачатку некаторая частка працоўных беларусоў нават верыла, што польскі фашызм праз сойм дасць магчымасьць жыць і працаваць беларус-

каму прапоўнаму насельніцтву на нацыянальнай мове. Але праз год прышло перакананьне, што сойм заўзята буржуазная ўстанова—працоўным нічога не дае.

З мэтай полёзаваньня, з мэтай мець сваіх шпікоў у гушчах працоўных польска-фашыскай дыктатура на абшрах Заходняй Беларусі насаджае асаднікаў, якія ўзьялюць сабою пераправітую дэфінзю.

Калі былі паслы Грамады выступалі ў сойме супроць такога асадніцтва, дык ім не давалі гаварыць, асыталі. „Нам,—кажа тав. Мятла,—прыходзілася нашы прамовы выспісваць на дошцы і такім чынам галасавалі за іх, бо публіка нас ня чула“.

Але-ж прамовы даходзілі да спачываючых ім у сойме. Заўважыўшы гэта, пілсудчыкі бралі грамадзкіх паслоў і па адным выносілі з залі, выключваючы з сойму“.

Разам з ростам савецкіх рэспублік расце і рэвалюцыйны рух у Зах. Беларусі, Зах. Украіне і паміж працоўных Польшчы. Гэта прымушае Польшчу ў 1926 годзе рабіць пераварот. Д. ўлад прышоў Пілсудзкі, які яшчэ больш прышчыну працоўнага мас. Выбары ў сойм праводзяцца кожны раз шалюствам пад бізюнамі фашыскай жан дэрмэры.

І недарма ў кожнай воласьці па 17 паліцэйскіх на месца аднаго б царскага ўрадыка. У кожнай воласьці бэзліч шпікоў, узброеных в'ятоўкамі, а

нават і кулямэнтамі, асаднікаў утрымліваюць фашызмам.

„Калі былі апублікаваны лісьці „Пілісудзкі,—кажа тав. Мятла,—то польскія буржуазія, як і сусьветная буржуазія, падзяляла іх на сьмех, лічычы Пілісудзку выдумкай і марамі балашавікоў. Але праз год польская буржуазія ўжо не сьмехалася, бо на справе пераканалася, што балашавікі Пілісудзку выконваюць і выканалі яе за чатыры гады. Адгэтуль азьвярзлы скрыат зубоў і імкненьні спровокаваць Савецкі Саюз на вайну, каб пашколіць і спыніць будаўніцтва, аб гэтым г вярочы і забойства т. В. Я. Кава, і замя на Ельзарава, і сьмехатворныя выдумкі з нейкім Куцэпавым, савецкі дэмпінг і г. д.“

Наколькі Польшча рытуецца да вайны відавочна хоць-бы з таго, што толькі па афіцыйных паведамленьнях яе вайсковы бюджэт склаўся 46 проц. агульнага бюджэту дзяржавы. А колькі бюджэту тайныхі „Але ўсе гэтыя процанты, усе гэтыя тайныя бюджэты сваім джалам будуць павернуты тымі, хто сёньня зьбіраецца дзе-небудзь у лесе ці падвале, супроць „сваёй“ буржуазіі,—творцы гэтых бюджэтаў“.

Пад бурны вопляскі таварыш Мятла канчае сваю прамову словамі: „Нахай жыць камуністычная партыя! Нахай жыць сусьветная рэвалюцыя!“

Пасля выступленьня т. Мятла бырэ слова адзіна з былых кіраўнікоў клубу „Змаганьне“—т. Грэцкі.

Перадаўшы прывітаньне ад працоўных Заходняй Беларусі, тав. Грэцкі кажа:

— „Я—адзін з тых 6-ці, каго пролетарыят Заходняй Беларусі паслаў у сойм абараніць інтарэсы пролетарыяту.“

Той крызіс, які перажывае ўвесь капіталістычны сьвет, ахапіў і Польшчу. Вынікі гэтага крызісу пераносіцца на сваіх плячоў і рабочы і прадоўжэ сьветам. Крызіс вынідае сотні і тысячы беспрацоўных на вуліцы. Аб

гэтым гавораць лісьбы: 40 проц. рабочых у Польшчы выкінулі на вуліцу 20 проц. рабочых працуе па 2-3 дні ў тыдзень, і 40 проц. працуе на тых заводах дзе рытуецца рознае ўзброеньне

Зарплата рабочых Жабрацка—100 золотых у месяц. Сямейныя рабочыя галадаюць, ня маюць дзе жыць. Гэты лік на сёньня ўжо не дакладны, бо там беспрацоўе з кожным днём р сьце.

Дапамогу атрымліваюць толькі тыя беспрацоўныя, якія да зьяленьня працавалі 20 тыдняў на адным месцы. Дапамогу выдаюць у разьмеры ад 15 пр. п. да 40 проц. зарплаты, ды і то толькі за 15-17 тыдняў. А пасля—хоць памірай.

Зараз на тэрыторыі Зах. Беларусі, Зах. Украіны, Польшчы не праходзіць таго дня, каб ня было наладжана дэманстрацыі з патрабаваньнем працы і хлеба. Але на гэта фашызм алкавае карымі экспэдыцыямі“.

Далей тав. Грэцкі расказвае аб катаньні, імкненьні фашызма зьнішчыць усіх, хто ў той ці іншай ступені рэвалюцыйна настроены.

„Пааўшымся ў турму адбіваюць пячонкі, пасля чаго чалавек памірае альбо ў турме, альбо па выхадзе ад турмы“.

„Люты вораг працоўных мас Заходняй Беларусі і най-епшы дапаможнік фашызму—сацыял-фашызм і нацыянал-фашызм, які нічога іншага не ўзьялюць, к пераправітую дэфінзю. Аб гэтым працоўныя масы Заходняй Беларусі добра ведаюць і кіраўніком сваім лічыць толькі камуністычную партыю.“

Аўдыторыя з вялікай увагай і напружаньнем слухае прамову таварыша Грэцкага і тав. Мятла. Працоўныя Менску, з вуснаў тых людзей, якія ўсю „чароўнасьць“ польскага фашызму пераносілі на сваіх плячоў, маюць магчымасьць даведацца аб сапраўдны жахлівым стане працоўных Заходняй Беларусі і іх рэвалюцыйным амаганьні.

Тодар Асоев.